

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

An te non aggredientem aliquando occidere possis? num. 12.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

L I B E R Sextus.

92

Bona. alijq. quos citat sequiturq. Dicast.
li. 2. de Inst. tr. 2. d. 10. a. 8.

An ut defendas unum ex proximis, pos-
sis alium occidere?

10. Inquires secundò: an liceat ag-
gressorem proximi occidere, ut de-
fendas ipsius proximi innocentis vi-
tam? nam, ut defendas bona ejusdem
temporalia, mox §. 2. n. 8. dicam. Re-
spondeo, sicuti ad meam, sic ad inno-
centis vitam defendendam, cum dicto
moderamine possim. quia si licet
occido invadentem injuste mea bona,
ut mox dicetur, multo magis injuste
invadentem vitam mei proximi,
quam, ut bonum meum, reputare
debo.

11. An teneas, distinguendum est;
nam si invalus est pater, mater, filius,
uxor, princeps, subditus, imo solum
vassallus, vel simili modo mihi con-
junctus, nec mihi ex defensione immi-
ner grave periculum. obligor, x eos Secundum: si tu v. g. equo insidens
morte injusti aggressoris defendere; id fugias inimicum te occidere volen-
tem poscit charitas ijs debita, & ali-
quando justitia, si curam proximi ge-
ram, &c.

x Lef. Mol. apud eundem Dicastill.
l. c.

Si vero est unus ex communi pro-
ximo, non obligor, a quia tunc qua-
si aequaliter, & non cum magno ex-
cessu, urgere me charitas potest pro
vita invasoris, quamvis, injusti, atque
pro vita invasi innocensis; unde al-
terutri favere, non est magna deordi-
natio. Quod si invasor insultus est tu-
us pater, filius, vel simulis, non te
concedunt, posse in bello justo contra
civitatem rebellem bombardas explor-
di, quo-

obligo ad eos occidendos, ut defendas
invasum, quamvis innocentem, quia
te excusat, imo prohibet tanta conjun-
ctio: sicuti nec obligaris, b morte
invasoris, eum defendere, qui licet v.
g. ob martyrium, vel aliam causam
honestam, suam mortem permittit:
eadem enim causa honesta te à morte
invasoris poterit cohబere.

a Suar. t. 5. diss. 49. sc. 3. n. 2. quid-
quid in contrarium videatur innuere Di-
castil. l. c. nn. 14. b Dicastil. c. n. 109.

An te non aggredientem aliquando oe-
cidere possis?

12. Inquires tertiod: an liceat ali-
quando, ob tuam defensionem inter-
cere innocentem te non aggredien-
tem? Solet afferri exemplum duplex.
Primum: si quis v. g. te aggreditur,
obiiciatque, quasi pro stuto, hominem
innocentem, potesne occidere hunc in-
nocentem, ut ab aggressore te defendas?
Secundum: si tu v. g. equo insidens
morte injusti aggressoris defendere; id fugias inimicum te occidere volen-
tem, potesne concilcare puerum, vel
claudum in via forte jacentem, si aliter
vitæ tuae servire non vales? Re-
spondeo, utrumque posse, non inten-
dendo mortem pueri, nec impetendo
innocentem, sed aggressorem, quam-
vis inde intermedia persona innocens
vulneretur & cadat. Ratio est, quia id
non est directè occidere, sed tuam ser-
vare vitam, quamvis inde per acci-
dens & indirecte alterius mors con-
sequatur: quemadmodum omnes
concedunt, posse in bello justo contra

di, quorum ictibus morientur plures priore casu tradi in manus tyrañi, tunc pueri prorsus innocentes, si aliter victoria contra civitatem haberi non possit.

13. Quid si ille puer in via jacens non sit baptizatus? Respondeo, Lefsius c. putat non licere tunc illum modo dicto coriculare, at an licere, colligatur ex supra d. dictis in sententia Io. Sanchez, tu perpende, nos enim in casibus tam raro accidentibus diu immorari non debemus.

c. Lef. l. 2. c. 9. dub. 9. n. 59. d. sup. lib. 5. c. 1. §. 2. n. præsertim 8.

Hinc obiter advertas velim, cur Resp. Tyranno volenti totam communitatē destruere, possit e tradere innocentem, quem ipse occidet, communitate servata; non possit vero eadem ipsa Resp. eundem innocentem occidere, quamvis sic servanda sit civitas? Ratio enim est, quia hoc est, directè innocentem necare, illud indirecte. & ratio ulterior est, quia actio tradendi illum innocentem Tyranno, non est ex se intrinsecè mala; potest enim esse ad alium finem; esto, tyranus abusurus ea sit ad injustè occidendum: quare illum poterit exhibere.

Resp. propter suam necessitatem; ut etiam potest exponere periculo vitæ suis ad defendendam civitatem, imperando, ut maneant in sua statione, ut militent, ut hostes aggrediantur, & similia. At actio innocentem occidit, cum sit per se intrinsecè mala, nullam excusationem admittere potest.

e. Petrus Navar. l. 2. c. 3. num. 120. Lopez. p. 1. c. 60. Lef. l. 2. c. 9. dub. 7. num. 39.

14. Quod si innocens renuat insum eum ante necare, quara bestias

M. 2° solvat.

priore casu traditi in manus tyrañi, tunc Resp. posset illum condemnare, ex Valentia, s. in poenam inobedientiae in re gravi; occideret enim jam nocentem. Sed in sententia Io. Sanchez supra lib. 5. cap. 1. §. 1. num. 4. id an procedat, ibidem vide: quod si (stando in sententia Valentia) renueret, quia vellet potius à sua Republica morte benignia interfici, quam à tyranno morte fortasse crudeli; possetne licite occidi à Rep.? Id tu cogita; est enim casus, si non metaphysicus, certe rarissimus.

f. Val. t. 3. diff. 5. q. 8. sotus b. de just. qu. 6. art. 5.

An per præventionem occidere possit mimicum?

15. Inquires quartū. An possum licet prævenire, occidendo cum, qui me parat occidere? Respondeo: duo hic sunt distinguenda: alterum videtur certum: incertum & periculosum alterum. Certum videtur, g. posse à me cum moderamine toties dicto interfici eum, qui proximè & in procinto parat me in justè aggredi. Ratio est, quia illa propinquitas periculi est moraliter actualis aggressio. Dari solent exempla: si maritus evaginat gladium, si sub cervicali abscondit pugnem, si sicarium domum adducit ad uxorem noctu occidendam, potest tunc, si moraliter certo id præadvertisit uxori, prævenire occidendo illum, vel sicarium, si alia via non appetet salutis. Secundo, si quis eat ad solvendū canem vel leonem, ut me fugere non valentem dilacerent, pos-

